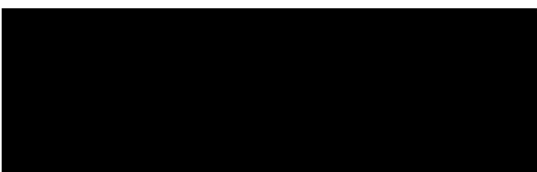

Karkkilan kaupunki
Pirjo Siik
Ympäristölautakunta
PL 50
03201 Karkkila
ymparistonsuojelu@karkkila.fi

**MUISTUTUS DESTIA OY:N MAA-AINESLUPAHAKEMUKSEEN KIINTEISTÖILLE
VASKIJÄRVEN SORA RN:o 224-411-7-73 JA VUONTEENMÄEN SORA RN:o
224-411-7-104 SEKÄ
NIEMISEN SORA OY:N MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN
KIINTEISTÖLLE TAPIOLA 7-62**

Liitteenä on muistutus Lopen kunnan Pilpalan alueen ja Säynäislammin läheisyyteen suunniteltuun uuteen maa-ainestonottoalueeseen. Kesällä 2023 tehdyn muistutuksen allekirjoitti yhteensä 44 aktiivista vakituista asukasta ja kesäasukasta.

Muistutus tarkastelee Pilpalan ja samalla Vaskijärven herkkää suolampien aluetta, jolla on voimakasta maa-ainestonottoa. Uusia maa-aines- ja ympäristölupia on myönnetty useita viime vuosien aikana. Esitimme luvan hylkäämistä ja tiukennuksia maa-ainestonoton toimintaehtoihin, tärkeä tavoite on vaiheistaa alueelle kaavoitettua maa-ainestonottoa niin, että maa-ainesliiketoiminta toimii sopusoinnussa vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen soveltuvan alueen osalta, ympäristön kannalta kestävästi ja niin, että maa-ainestonottoa vaiheistetaan nykyistä toimintaa merkittävästi enemmän. Ympäristön tilaa tulee tarkkailla säännöllisesti soveltuvien mittauksin. Lisäksi liiketoiminnan päättymisen jälkeen maisemointi tulee suorittaa ennallistaen ja alueen runsas asutus huomioiden. Pilpalan ja Vaskijärven harjualueet ovat maa-ainesliiketoiminnan harjoittajille kiinnostavia hyvien liikenneyhteyksien ja pääkaupunkiseudun läheisyyden vuoksi.

Liite Muistutus Ajomäki Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen Lopen Pilpalan kylään 25.7.2023

Lopen ympäristö- ja rakennuslautakunta
Yhdystie 5
12700 Loppi
lopen.ymparisto@loppi.fi

MUISTUTUS AJOMÄKI OY:N MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN / RN:o 433-893-1-¼ PILPALAN KYLÄSSÄ

Asia

Ajomäki Oy hakee maa-ainestenottolupaa ja ympäristölupaa maa-ainesten otolle ja murskaukselle tilalle Lopen Valtionmaa RN:o 433-893-1-¼, Pilpalan kylässä.

Me allekirjoittaneet haluamme esittää muistutuksen em. hakemukseen liittyen. Ensijaisesti katsomme, että edellytyksiä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle ei ole olemassa, ja hakemus tulee hylätä. Toissijaisesti, mikäli lupa joiltakin osin päätetään myöntää, vaadimme huomattavia tiukennuksia Ajomäki Oy:n esittämiin toiminta-aikoihin sekä suojavyöhykkeiden laajuuteen. Myös liikenneturvallisuutta tulee parantaa, ja vesistöjen sekä pohjavesialueen nykytilan ja ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee noudattaa erityistä huolellisuutta ja tehdä riittävät esiselvitykset ottamissuunnitelman perustaksi.

Edellytämme myös, että Ympäristöministeriön ajantasainen, 13.7.2023 päivitetty ohje Maa-ainesten ottaminen - Opas ainesten kestäväan käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30, on viite luvan valmistelussa ja lupaharkinnassa siitäkin huolimatta, että ohje ei ole osapuolia suoraan oikeudellisesti sitova.

Perustelut luvan myöntöedellytysten puuttumiselle

Ajantasainen lainsäädäntö (Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (9.9.2010/800)) määrää ko. toiminnan sijoittamisesta seuraavasti: "Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnan etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä."

Suunnitellun toiminta-alueen läheisyydessä on runsaasti asutusta ja läheisimmät asuinkiinteistöt ovat selvästi alle 100 metrin etäisyydellä. Suunniteltu maa-ainesten otto- ja murskausalue sijaitsee suurelta osin tai lähes kokonaan alle 300 metrin etäisyydellä häiriintyvistä kohteista. Riittämättömät suojaetäisyydet on havainnollistettu kiinteistökarttaan, suojavyöhyke on leveimmilläänkin vain 60 metriä asutun kiinteistön tontinrajaan saakka.

Tilanne on siten samanlainen kuin KHO:n vuosikirjaratkaisussa 2015:51 (KHO 8.4.2015 T 910), jossa maa-ainesten ottoon ja murskaukseen haettu ympäristölupa evättiin. Katsomme näin, että esitetyssä laajuudessa ja esitetyllä toiminta-alueella edellytyksiä luvan myöntämiselle ei ole.

Kanta-Hämeen maakuntakaavassa (27.5.2019) todetaan soranottoalueista, että jokaisen hankkeen yhteydessä tulee selvittää varsinaisen ottotoiminnan alueen raja. Lisäksi suunnittelumääräyksenä annetaan, että sora- ja hiekka-aineksen ottamissuunnitelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun ja aineidenoton maisemallisiin vaikutuksiin käyttämällä riittäviä suojakerroksia ja -vyöhykkeitä sekä vaihteellamalla aineidenottoa ja maisemointia. Alueen toteutuksen tulisi perustua riittävään luontoselvitykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin, Ajomäki Oy:n hakemuksessa arviointi perustuu ainoastaan maakuntakaavaan ja sen yhteydessä tehtyihin selvityksiin. Ottosuunnitelma ei sisällä maa-ainesten oton vaihteellamista ja maisemointia eikä riittävää ympäristövaikutusten arviointia, luontoselvitys puuttuu kokonaan. Edelleen, harjaluodeilla tulisi kiinnittää erityistä huomiota ottoalueen sovitukseen ympäröivään harjaluodeastoon.

Hakijan esittämä hakudokumentaatio on puutteellinen. Maa-ainesten ottosuunnitelma vaikuttaa keskeneräiseltä eivätkä suunnitelmaselosteen liitteet olleet käytettävissä. Ottamissuunnitelman tulee sisältää havainnolliset leikkauspiirustukset: Piirroksissa esitetään yksityiskohtaisesti ottamisalueen maanpinnan tason nykytilanne ja tuleva lopputilanne sekä lopputilanteen muotoilu ja muu jälkihoito. Leikkauksissa esitetään lisäksi tiedot kairauksista, maakerrosten paksuudesta ja rakenteesta sekä pohjaveden- ja kalliopinnantasosta. Leikkauksissa esitetään myös tiet, vaihteellusrajat, muiden leikkausten sijainnit, varastoalueet ja pintamaiden varastointialueet. Ympäristöministeriön ohje Maa-ainesten ottaminen - Opas kestävään aineiden käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30, on päivitetty 13.7.2023. Oppaassa korostetaan maa-ainesten ottamiseen liittyvien riskien, kuten pohjaveden suojelun, virkistyskäytön ja asumisviihtyvyyden, yhteensovittamista aluesuunnittelun keinoin.

Huomioitavat ympäristövaikutukset pohjavesialueeseen ja vesistöihin

Kyseessä oleva Lopen Valtionmaa-tila sijaitsee kokonaan pohjavesialueella (pohjavesiluokka 2, Pilpala (0443312)). Kiinteistön välittömässä läheisyydessä on myös useita suolampia. Jo aiemmin alueen maa-ainestenotolla on ollut negatiivisia vaikutuksia vesistöjen veden pinnankorkeuteen, veden laatuun ja ulkonäköön, ja kaivuutoiminta on aiheuttanut veden sameutumista ja humuksen kertymistä.

Läheisen Rajaojansuon turvetuotantoa koskevassa Vaasan hallinto-oikeuden (24.10.2008, 08/0638/3, diaarinumerot 00225/08/5115, 00226/08/5115) ja Korkeimman hallinto-oikeuden (22.10.2009, 2593, diaarinumerot 3606, 3615, 3639/1/08) päätöksissä todetaan, että Säynäislammin, Levoilammin ja Pikkulammin lampien veden pintakorkeus on laskenut noin 0,7 metriä vuosien 1966-2005 aikana. Edelleen, Hämeen ympäristökeskus ja Uudenmaan ympäristökeskus ovat edellyttäneet hydrogeologisten tutkimusten tekemistä ennen ympäristöluvan myöntämistä. Mm. Säynäislampi on harjaluodeen pohjavesilähteinen suppa, jonka vesitalous on herkkä ympäristön pohjavesiin sekä pintavesien valumiin ja virtausolosuhteisiin vaikuttaville muutoksille. Tutkimuksia ei saatu lupakäsittelyn aikana. KHO:n päätöksessä edellytetään, että pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan.

Lähellä sijaitsevan Karkkilan Asemanseudun alueella Läyliäistentien molemmin puolin sijaitsee soranottoalueita, joissa kaivuu on virheellisesti ulotettu pohjaveteen saakka. Soranoton salliminen pohjavesialueella sisältää aina vakavan pilaantumisriskin.

Käytettävässä olevasta hakemusmateriaalista puuttuu pohjavesialuekartta. Mikäli ottamisalueen yhteispinta-ala on yli 30 % pohjavesialueesta, voidaan tehtyjen tutkimusten perusteella arvioida maa-ainesten ottamisen aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjaveden laadulle (Maa-ainesten ottaminen, Opas aineiden kestäväseen käyttöön). Hakemusmateriaalin perusteella ei voi arvioida, muodostaako laaja-alainen soranotto- ja murskaustoiminta huomattavan riskin ko. pohjavesialueen pilaantumiselle.

Ajomäki Oy:n hakemuksessa ei arvioida riittävästi haittavaikutuksia pohjavesialueeseen tai vesistöihin, vaan ympäristövaikutusten arviointi puuttuu suurelta osin. Isosuon Natura 2000-alue on alle 500 metrin etäisyydellä suunnitellusta toiminta-alueesta. Kiinteistöillä 433-408-30-16 ja 433-408-30-17 sijaitsee vesistö noin 100 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta eli voimassaolevien säädösten suhteen liian lähellä. Ottoalue ei saa näkyä rantamaisemassa. Hakija ei ole arvioinut riittävästi maa-ainesten otto- ja murskaustoimintansa välittömiä, negatiivisia ympäristövaikutuksia.

Huomiot koskien melu- ja pölyhaittoja, liikenneturvallisuutta ja toiminta-aikoja

Hakemuksen mukainen maa-ainestenotto- ja murskaustoiminta aiheuttaisi huomattavaa melu- ja pölyhaittaa alueen vakituksille asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille. Melu ja pöly aiheuttavat mm. terveyshaittoja, kiinteistöjen arvonalaskua ja kohtuutonta rasisitusta naapurussuhdelain 13.2.1920/26 17 §:n tarkoittamalla tavalla. Kuten edellä on todettu, soranotto- ja murskaussuunnitelmien vaikutusalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee runsaasti asutusta ja melu- ja pölyhaitat ovat väistämättömiä. Koska ympäröivä maasto on harvaa suo- tai kangasmetsää, soranotto, murskaus- ja lastaustoiminnan äänet kantautuvat pitkälle ympäristöön.

Maankäytön suunnitteluun sovellettavassa Valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista ja sen toisessa pykälässä (Valtioneuvoston päätös 993/1992) määrätään, että asumiseen käytettävillä alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB.

Loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä. 55 dB:n melu vastaa normaalin keskustelun ääntä.

Ajomäki Oy:n hakemuksessa mainitaan virheellisesti, että maa-ainesalueella ei ole metsää kuin osin. Suunnitelmaselosteen mukaan kiinteistöstä noin 10 ha on puustoista metsämaata. Metsänhakkuu yhtenäiseltä 14,2 hehtaarin alueelta aiheuttaa haitan äänenkantavuuden ja pölyn helpon kulkeutumisen osalta.

Edellytämme meluselvitystä em. Ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti sekä melumallinnusta ja mallinnuksen tuloksista melukarttaa, jossa esitetään äänitehotasot häiriintyvissä kohteissa. Pölypäästöistä tulee esittää leviämismallit ja toimenpiteet pölypäästöjen vähentämiseksi.

Maa-ainesten kuljetus heikentäisi alueen liikenneturvallisuutta. Maa-aineskuljetukset tehtäisiin Hautahuhdantietä (2832) pitkin, ja kasvava raskas tieliikenne aiheuttaisi riskin liikenneturvallisuudelle ja tiestön kestävyydelle. Muut väylät maantielle ovat Sormisyrjäntie ja Säynäislammitie, jotka ovat yksityisteitä. Yksityisteiden tiestön kestävyys tulee tutkia tienkäyttöoikeudenhakijan lukuun ennen säännöllistä raskaiden ajoneuvojen sorankuljetusliikennettä. Lisäksi, alueella on mm. paljon koiranomistajia ja muita ulkoilijoita, joille aiheutuisi ympäristön pilaantumisen lisäksi vaaraa.

Hakemuksessa on ehdotettu laajat MURAUUS-asetuksen maksimaaliset toiminta-ajat soranottoon ja kiven murskaukseen ottamatta lainkaan huomioon asutuksen poikkeuksellista läheisyyttä ja lähiympäristön pilaantumista. Asetuksen 8 §:ssa todetaan, että ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syytä antaa toiminta-ajoista myös ankarampia määräyksiä. Kuten olemme todenneet, ensisijaisesti katsomme, että lupaedellytykset maa-ainesten otolle ja murskaukselle eivät lainkaan täyty ja hakemus tulee hylätä, mutta mikäli lupa kuitenkin edes joltakin osin päätetään myöntää, katsomme asutuksen poikkeuksellisen läheisyyden ja ympäristön pilaantumisen uhkan edellyttävän huomattavia tiukennuksia toiminta-aikoihin ja suojavyöhykkeisiin:

- Mitään erityisiä syitä kuormauksen ja kuljetuksen sallimiselle viikonloppuna ei ole, vaan tämä ja kaikki muu toiminta tulee kieltää kokonaan lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä
- Toiminta-aluetta lähimpinä olevat kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä, joten kaikki toiminta tulisi kieltää kesälomakaudella juhannuksesta heinäkuun loppuun. Tämä on ollut tavallinen käytäntö mm. Karkkilan Asemanseudun soranottoon liittyvissä ympäristöluvuissa (esim. Karkkilan Ympäristölautakunta 2.12.2009, Diaarinumero 476/11.01.01/2009, antopäivä 11.12.2009), vaikka etäisyydet asutukseen ovat olleet näissä tapauksissa huomattavasti pidemmät
- Edelleen, poikkeuksellisen läheisestä asutuksesta johtuen melua aiheuttava toiminta eli murskaaminen, poraaminen, rikotus ja räjäyttäminen tulee rajata arkipäivisin klo 8-18 väliseen aikaan.
- Esitetyt suojavyöhykkeet ovat liian niukat ja ympäristö- ja rakennuslautakunnan tulee tarkastella pinta-alaltaan laajan soranotto- ja murskaustoiminnan suojavyöhykkeitä realistisesti huomioiden lähellä oleva asutus ja liiketoiminta ja voimakkaasti kasvattaa suojavyöhykkeitä asuinympäristön ja ympäristön pilaantumisen estämiseksi. On huomattavaa, että alueella on paljon olemassaolevaa, laaja-alaista maa-ainestenottotoimintaa.

Yhteenveto

Ensisijaisesti katsomme, että edellytyksiä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle ei ole olemassa ja tämän perusteella Ajomäki Oy:n maa-ainesten ottamista ja murskaustoimintaa koskeva hakemus tulee hylätä. Toissijaisesti, mikäli lupa kuitenkin edes joltakin osin päätetään myöntää, vaadimme huomattavia tiukennuksia Ajomäki Oy:n esittämiin toiminta-aikoihin sekä suojavyöhykkeiden laajuuteen.

Lisäksi edellytämme, että mikäli Ajomäki Oy:n hakemukset maa-ainesten otosta ja ympäristöluvasta hyväksytään, päätökseen sisällytetään selkeä seurantamenettely, jossa asianosaiset saavat säännöllisen, mittauksiin perustuvan ympäristöraportin toiminnan

vaikutuksista vesistöjen, pohjavesialueen ja melu- ja pölyhaittojen osalta. Tarkastusraportti tulee olla riittävän laaja ja laadittu em. Ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti.

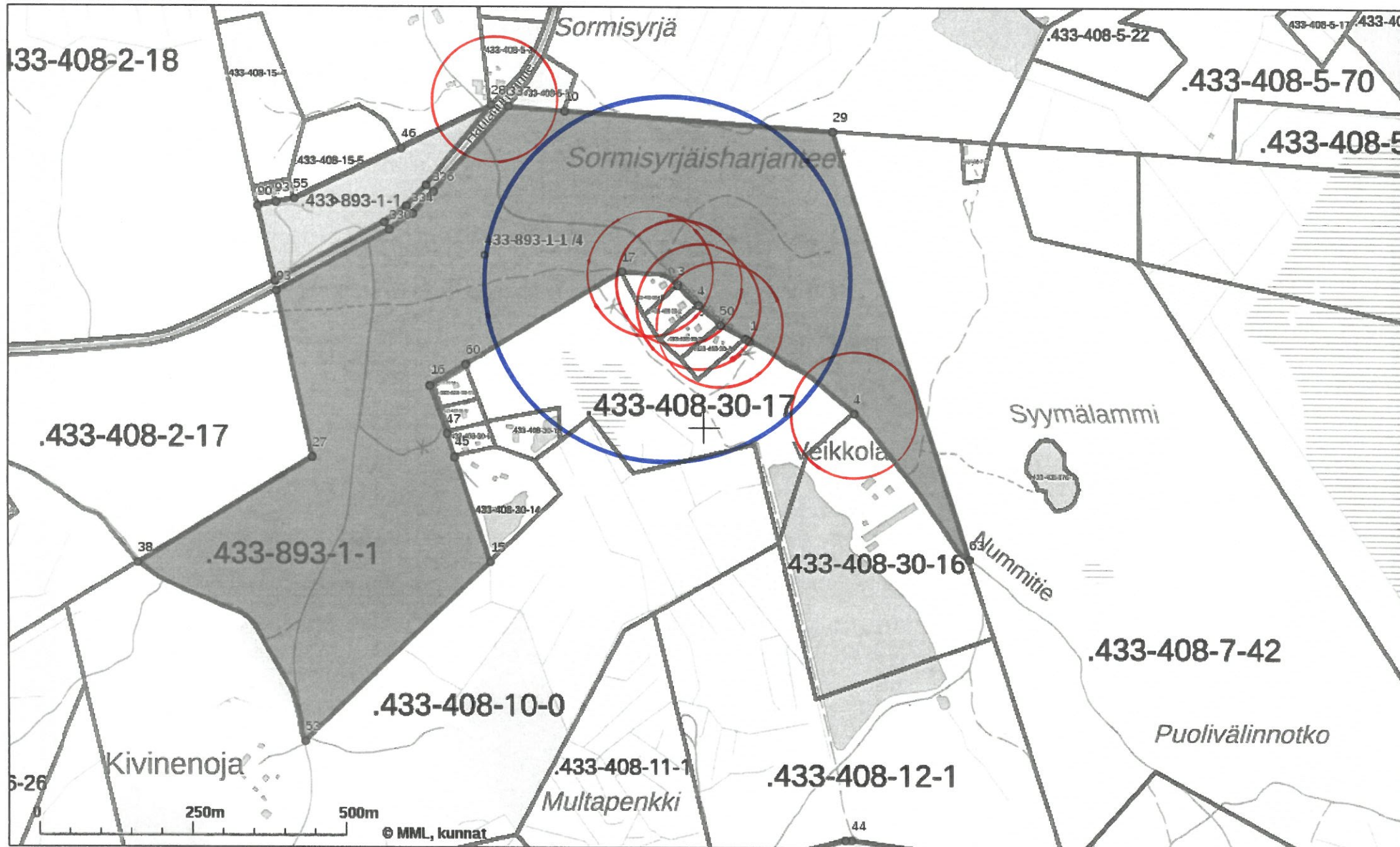
Lopella 25.7.2023

Kunnioittavasti, muistutuksen allekirjoittaneiden puolesta

KIINTEISTÖTIETOPALVELU

Lopen valtionmaa 433-893-1-1/4

Tulosteen keskipisteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N: 6723072.889, E: 354099.3265

Karttatuloste ei ole mittatarkka. Kiinteistörajat ja -tunnukset päivitetään toistaiseksi vain kerran viikossa.

Rekisteripalvelujen kautta kartalle haetut palstat ja määräalat ovat ajantasaiset.

Tulostettu Kiinteistötietopalvelusta 23.11.2022.

— 100 metrin suojetäisyys
— 300 metrin suojetäisyys